

ارتباط میان مدرسه و دنیای کار

حلقه مفقوده آموزش‌های فنی و حرفه‌ای

رضا کریمی. معلم فنی و حرفه‌ای

متوسطه عمومی به آن توجه شده است و هدف آن تلفیق یادگیری نظری و عملی، ارتباط آموزش متوسطه با آموزش بعد از متوسطه و نیز تلفیق یادگیری کارمحور با یادگیری مدرسه‌محور است، برای مثال تجربه یادگیری کارمحور در علوم می‌تواند ادبیات علمی بیشتر و علاقه حرفه‌ای به علوم را بیشتر کند. فعالیت‌های یادگیری کارمحور برای دانش‌آموزان فرصتی را فراهم می‌کند که

ارتباط میان کار و آموزش جزء بزرگ‌ترین مسئله‌هایی است که از اولین سال‌های توسعه صنعتی در آمریکا و اروپا وجود داشته است و تاکنون هم ادامه دارد. در طول دهه‌های اخیر، متناسب با شرایط اقتصادی، راهکارهای مختلفی برای برقراری این ارتباط ابداع شده است. این موضوع فقط به کشورهای توسعه‌یافته تعلق ندارد بلکه به‌عنوان چالش اصلی نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای در کشورهای در حال توسعه نیز هست؛ زیرا پاسخ‌گویی به نیازهای محیط کار از دغدغه‌های اساسی همه نظام‌های آموزش فنی و حرفه‌ای است. سرعت تحولات و تغییرات فناوری، شیوه‌های تولید و نوع محصولات عرضه‌شده در بازار اهمیت این ارتباط را بیشتر کرده است. بدیهی است که باید برنامه‌های درسی و شیوه‌های مهارت‌آموزی به‌گونه‌ای باشد که بتواند هنجرویان را پس از فراغت از تحصیل یا اتمام دوره آموزشی در حدی توانمند کند که بتوانند به آسانی در محیط کار از مهارت خود استفاده کنند و از عهده کارهای محول‌شده به‌خوبی برآیند و خود را با تغییرات فناوری هماهنگ کنند. به همین سبب یکی از جنبه‌های مهم رویکرد آماده‌سازی دانش‌آموزان برای زمینه‌های شغل عام مسئله رابطه بین کار و آموزش است. آنچه تحت عنوان «از مدرسه به کار» در ادبیات آموزشی، به‌ویژه در آمریکا، مطرح شده است در واقع نهضت اصلاح‌طلبانه‌ای است که نه فقط در آموزش فنی و حرفه‌ای، بلکه در آموزش

چرا «سند تحول بنیادین» اجرایی نمی‌شود؟

● اسدالله مرادی، عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان، در نشست انجمن اسلامی معلمان تهران توضیح می‌دهد که چرا سند تحول بنیادین آموزش و پرورش امکان اجرایی شدن ندارد. بخشی از این سخنرانی را می‌خوانید:

نوشتن کار سند از سال ۱۳۸۳ شروع شد. تیم‌های پژوهشی و کمیته‌های مختلف روی آن کار می‌کنند و تا امروز حدود ۱۴ سال از آن می‌گذرد.

در ابتدای شروع کار نوشتن سند تحول، کارهای پژوهشی و علمی درخشان با حضور بیش از صد شخصیت دانشگاهی و علمی انجام شد، اما کسی که می‌خواهد راجع به سند تحلیل کند، باید به چالش‌ها و دست‌اندا‌های سیاسی که برای سند افتاد، توجه داشته باشد و از همه مهم‌تر نحوه اجرای سند است. من باورم این است که این سند تحول به چند دلیل قابلیت اجرایش ندارد.

در مبانی نظری سند تحول به مسائل و چالش‌هایی از این دست که آموزش و پرورش عمیقاً درگیر آن است، پرداخته نشده است؛ مانند: چالش‌های انسان‌شناسی معطوف به تعلیم و تربیت، چالش‌های آموزش و پرورش رسمی و اجباری، چالش‌های سنت و مدرنیته، نگاه آمرانه دولتمردان ما به مدرسه و دانشگاه که از یک‌سو آن را گسترش و توسعه می‌دهند و از دیگر سو آن را محدود می‌کنند، نگاه متعارض دولت و خانواده به مدرسه؛ از آن سو بیشتر نگاه ایدئولوژیک اصل و اساس است و برای خانواده آینده شغلی فرزندش، انتظارات حداکثری همه از آموزش و پرورش با اختصاص امکانات حداقلی و ...

در سند مفروض گرفته‌اند که بر مبنای فلسفه اسلامی و به‌خصوص حکمت متعالیه می‌توان برای آموزش و پرورش رسمی و اجباری فلسفه نوشت و حال آنکه این بیشتر شبیه به یک آرزوست! سند با آرمانی‌ترین اهداف شروع می‌شود و حال آنکه در تربیت حتی اگر به فرض، حضرت رسول اکرم(ص) و امام علی(ع) معلم باشند و سلمان و ابوذر شاگرد، باز شایسته است از واقعیت‌ها به‌سوی آرمان‌ها حرکت کنیم.

سند بعد از ۱۴ سال کارهای تحقیقی و پژوهشی با صدها طرح و چند هزار جلسه و نشست در هفت، هشت سال گذشته برای اجرا و عملیاتی‌کردن آن، سرانجام چند روز پیش مقام رهبری گفتند ۱۰ درصد آن به اجرا درآمده است! شاید این خود دلیل استواری باشد که سند اساساً قابلیت اجرایی نداشته و ندارد، چراکه بنابر این روال و روند، اجرای کامل سند عمر نوح می‌طلبد!

نهایت اینکه به نظر می‌رسد در تحولات سریع و شتابانک این عصر، زمان سندنوشتن گذشته، چراکه در هنگامه‌ای که ما سرگرم نوشتن سند هستیم، آن هم به آرمانی‌ترین شکلش، سونامی تحولات شتابان زمانه آمده و همه ما را با خود برده که نمونه اخیر آن سرعت روزافزون و شتابان شبکه‌های فضای مجازی است که مسئولان فقط خواسته‌اند با چند قانون قهری و بازدارنده و فیلترینگ آن را مهار کنند!

کشش جنسی خودشان کنترل داشته باشند؟ چگونه پاسخ سؤال‌های جنسی‌شان را بیابند؟ کلید طلایی مدیریت رفتار جنسی فراگیران چیست؟

به‌درستی می‌دانیم که آموزش به کودکان یک خرجه به‌رودری سرمایه انسانی است و بستر ساز سرمایه‌گذاری برای آینده. اما خویش‌شناسی علمی و آموزشی را چگونه در کودکان سرمایه‌های انسانی نهاده‌ای کنیم؟ بهتر است برای برداشتن گام‌های مؤثر در حوزه تربیت از خودکامگی‌های خود-خواه دوری کنیم؛ (آن‌گونه که جان استوارت میل از آن تحت عنوان روشنگری خطری یاد می‌کند) و بهتر است مفاد تربیت جنسی را به‌وضوح برای همگان تبیین کنیم تا از میان آمیزشی و برای فراگیران، مباحث خویش‌شناسی و خودمراقبتی به‌وضوح تبیین شوند و در هاله‌ای از ابهام باقی نمانند. برخی کارگروه‌ها نظیر کارگروه «تربیت جنسی و عفاف‌گرایی» در خراسان رضوی موفق به طراحی بسته تربیت جنسی فرزندان برای والدین شده است که از نیمه سال ۹۴ در حدود ۲۰۰ مدرسه اجرا شد و همچنان ادامه دارد. می‌توان ابتدا کارگروه‌های آموزشی را با اهداف ذیل برای کودکان والدین‌شان طراحی کرد: بررسی کلی مبانی و اصول و نکات موردتوجه تربیت جنسی در برنامه درسی پایه‌های اول تا ششم، بحث درباره تدوین برنامه درسی آموزش جلوگیری از سوءاستفاده جنسی، بحث درباره محتوای تربیت جنسی کودکان، پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی با محوریت صیانت از خانواده، مبحث خویش‌نداری، آموزش مراقبت از خویشش به کودکان، پیچیدگی‌های تربیت جنسی، کاربرد مزاج‌شناسی در حوزه تربیت جنسی، نقش تغذیه در تربیت جنسی، خودتنظیمی در تربیت اسلامی و نقش کارکردهای اجرایی (مغز)

«مردم» اند؟ آیا جز این است که وسیله فرهنگ‌سازی «آموزش» است؟ چرا تربیت جنسی کودکان همچنان مسکوت مانده است؟ چرا ابرقدرت‌ها ممکن‌ها را ختم می‌کنند. اما ما ممکن‌ها را غیرممکن؟ اگر می‌خواهیم در دام تفکر نولیبرالیستی قرار نگیریم پس خودمان سند ملی آموزش‌شان را بهبود ببخشیم؛ بنابراین می‌توانیم:

- با یک کش ذهنی-معنایی درست، به بازنگری ساختار آموزشی بپردازیم؛ غیرممکن نیست. - با یک کش فردی مناسب، مراقبه، تعقل و تفکر عمیق را به فراگیرانمان بیاموزیم و امکان قابلیت‌جمعیتی به تکت‌ک فراگیرانمان بدهیم چراکه به‌درستی می‌دانیم با پروراندن ذهن عمیق، ذهن و کالبد فراگیر نظام آموزشی ما در برابر آسیب‌ها واکسینه می‌شود.

- به واسطه یک کش اجتماعی، همکاری ذهنی و عقیدتی در بین فراگیرانمان پدید آوریم، بماند که گاه نظام آموزشی برای حفظ حرمت‌ها بسیار تقلا می‌کند، اما لاابالی‌گری و ولنگاری در برخی خانواده‌ها فراگیر ما را دچار تزلزل فکری می‌کند که حقیقتاً کدام آموزه درست است؟ آموزه‌های مدرسه یا خانواده؟

ودر نهایت:

- در یک کش نقادانه فعال، چهار مسیر را سپری کنیم. توصیف، تفسیر، ارزشیابی و مضمون‌یابی که بینیم براساس هدف در نظر گرفته‌شده تا چه میزان مسیر را درست رفته‌ایم و به هدف موردنظر دست یافته‌ایم؟

اما حال درباره تربیت جنسی فراگیران نظام آموزشی این سرزمین چه دغدغه‌هایی وجود دارد؟ چطور بر این دغدغه‌ها فائق آییم؟ پاسخ سؤالات را نظام آموزشی چگونه تبیین کند؟ چگونه فراگیران می‌توانند بر نیاز و

در سپتامبر ۲۰۱۵ رهبران کشورهای عضو سازمان ملل متحد در اجلاس عالی‌رتبه متعهد شدند تا اهداف و دستور کار جهانی توسعه پایدار (۲۰۳۰) را مدنظر قرار دهند؛ این دستور کار، ۱۷ هدف اصلی و ۱۶۹ هدف ویژه داشت که هدف چهارم توسعه پایدار ۲۰۳۰ با عنوان «به سوی آموزش و یادگیری مادام‌العمر با کیفیت، برابر و فراگیر برای همه» در نظر گرفته شده بود، باز هم هدفی ظاهراً آرمانی و ایده‌آل. حتی یک کودک هم متوجه می‌شود که خرس خفته، باز هم خرس است و هدفی جز بلعیدن ندارد، اما گویا برخی عادت کرده‌اند که تبیین حقوق مثلاً برابر از‌سوی ابرقدرت‌ها، این دایه‌های عزیزتر از مادر، را باور کنند. ابرقدرت‌ها در ساختار آموزشی خود «هنر ممکن» را به‌حتم تبدیل می‌کنند چراکه می‌دانند تنها از طریق آموزش است که می‌توان ضربه‌ها و لطمه‌های جبران‌ناپذیری بر شاهرک حیاتی اعتقادات، فرهنگ و پایبندی به ارزش‌های یک ملت وارد کرد. این سند از ال‌جی‌بی‌تی‌ها صحبت کرد که زمان برد تا متوجه شویم مضمون دهشتناک آن چیست، اما ما برعکس عمل می‌کنیم؛ به‌جای قدرتمندکردن نظام آموزشی، نظام اقتصادی را فربه می‌کنیم و حاضرم انسان اقتصادی داشته باشیم اما انسان آگاه و عاقل نه و نظام آموزشی تکیده را بر دوش انسان‌های خیمه می‌گذاریم تا لنگان‌لنگان حملش کنند به‌سمت هدفی که به‌جای سرمایه انسانی، انسان سرمایه‌دار را ارج می‌نهد. حال که پس از گذران بحران ۲۰۳۰ به خود آمده‌ایم، همچنان اسرار ناهنجاری‌های جنسی کودکانمان را سر به‌مهر قرار می‌دهیم. در اکثر مواقع در لحظه یک مهم را برجسته می‌کنیم، هزینه می‌کنیم، همایش تشکیل می‌دهیم و در جلسات می‌زبان، توازن قدرت دینی و آموزشی کشورها را محک زد و راه را برای میهمان ناخوانده‌ای دیگر باز کرد.

میینا غریبا پژوهشگر حوزه تعلیم و تربیت

در یک بازه زمانی آشفتگی بازار در آموزش ملی را درک کردیم. زرمزه همه محافل، اعم از علمی و آکادمیک تا جلسات میزآنوبسی برخی‌ها، از سند ۲۰۳۰ بود. زمانی که در جست‌وجوی شناخت این مبحث برمی‌آمدیم، تنها حربه‌ای که برخی‌ها از آن استفاده می‌کردند، «آموزش جنسی» بود و پس از آن هزاران لعن و نفرین که دشمن قصد نفوذ به بنیان خانواده ایرانی را دارد. درست است هدفی جز این هم نداشت، اما هیچ‌کس به‌وضوح برای ما تشریح نکرد که ۲۰۳۰ چه بود؟ از کجا آمد، با چه هدفی؟ به کجا رفت؟ چرا بعد از ۲۰۳۰ دغدغه تربیت جنسی کودکانمان را پیدا کردیم؟ گویا با پدیدآمدن حیرت‌انگیز برخی آسیب‌ها، به‌جای توجه به ساخت‌بخشی، دانش‌محوری، بافراهمندی برای روان‌سازی یک مسئله، عادت کرده‌ایم با شیوه فراکنی دیرها و خانه‌ها جلوی یک مصیبت را بگیریم. اواخر دهه ۹۰، شش اجلاس منطقه‌ای به‌منظور تدوین چارچوب عمل‌های منطقه‌ای آموزش برای همه تشکیل شد؛ هدف اصلی این اجلاس «آموزش برای همه» بود که تحت عنوان سند داکار از آن یاد می‌شود. سند داکار یک هدف ظاهراً ایده‌آل آموزشی برای همه جهانیان بود، اما خط‌مشی‌های کارگزاران این سند برای آدمیان آشکار نشد. خودش در سال ۲۰۰۰ آمد و خودش هم در سال ۲۰۱۵ رفت؛ میهمانی ظاهراً آرام و سر به‌زیری که هنگام خواب‌بودن میزبان، توازن قدرت دینی و آموزشی کشورها را محک زد و راه را برای میهمان ناخوانده‌ای دیگر باز کرد.

جدول ۳۱۱۷ ■ طراح: ییزن گورانی

افقی:

۱- از اواخر اردیبهشت تا پایان شهریور در منطقه سیستم می‌وزد ۲- کشتی ژاپنی- مسئول وزارتخانه- ماه بهاری ۳- سرپرستی- از ابزار خفاری- از سیاره‌های درخشان منظومه شمسی ۴- تمام‌کننده- پلیس مبارزه با سارقان و تبهکاران- آزاد و رها ۵- جرم و عمل غیرقانونی- زمان گذشته- طرحی برای قالی ایرانی ۶- مادر عرب- شکرگزار- همشیره ۷- خروس جنگی- با چیزی ور رفتن- برداشت محصول ۸- تازه‌بالغ‌شده- زمین آماده‌کشت- تکیه بر... و دانش در طریقت کافری است ۹- قیمت- وسیله اندازه‌گیری مقاومت الکتریکی- معروف‌ترین پل خط راه‌آهن شمال کشور ۱۰- روزانه- خدای موسی(ع)- زمینه ۱۱- شهری در شمالی‌ترین نقطه گیلان- افسرده- نیکویی ۱۲- گیاه تالاب‌ها- هراس- حالتی مخصوص زن آریستن ۱۳- سکرتر- برکه- وسطی ۱۴- کتاب ابن بابویه- عقیده- نویسنده فرانسوی کتاب قرارداد اجتماعی ۱۵- فیلمی در سبک زندگی‌نامه‌ای ساخته جان فورد.

عمودی:

۱- از ورزش‌های گروهی- برجسب قیمت ۲- برای بیان درد و آزرده‌گی به کار می‌رود- روزگار- سالان نمایش فیلم ۳- نوعی شیپور- نقل حدیث- سخت و دشوار ۴- هیبت و شکوه- سلطان جنگل- هنگام مصیبت گفته می‌شود ۵- متوسل‌شدن- مدفن امام هادی(ع)- حرف دهن‌کجی ۶- تکرار یک حرف- پناهگاه- سروصدا ۷- آرایش- دستور کار- پرورش دهنده ۸- منطقه خوش‌آب‌وهوای تابستانی- یک دور از مسابقه والیبال- بزرگ ۹- وسیله تزریق

۶		۹		۴	
	۲	۷			
۱		۷		۴	
۵			۷		۶
	۵				۱
		۳		۱	۸
۷		۲		۶	
۸		۱		۷	۹

	۷		۸		۳
	۱	۹	۳	۶	
۳	۶		۴	۵	۸
		۲	۷		۱
	۷	۴		۳	۵
۳		۵	۹		۶
۲		۸	۳	۵	۹
		۹	۴	۲	۳
		۲		۴	

سودوکو سخت ۲۱۱۳

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود. ۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۱۱۳

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۴	۲	۶	۷	۹	۳	۱	۵	۸
۱	۹	۵	۴	۸	۲	۷	۳	۶
۶	۷	۳	۱	۸	۵	۴	۹	۲
۸	۴	۱	۵	۶	۹	۲	۷	۳
۳	۵	۹	۲	۷	۶	۸	۱	۴
۹	۶	۸	۱	۴	۳	۲	۷	۵
۲	۱	۴	۹	۳	۷	۸	۵	۶
۵	۳	۷	۸	۲	۶	۹	۱	۴

۴	۱	۷	۳	۲	۹	۸	۵	۶
۸	۳	۹	۱	۵	۶	۲	۷	۴
۲	۵	۶	۴	۸	۷	۹	۳	۱
۶	۷	۵	۳	۲	۴	۱	۹	۸
۳	۲	۸	۹	۶	۱	۷	۴	۵
۱	۴	۱	۷	۵	۳	۶	۲	۸
۹	۶	۲	۷	۴	۸	۵	۹	۱
۷	۸	۳	۵	۹	۲	۶	۱	۴
۵	۹	۴	۶	۱	۸	۳	۷	۲

جدول ۳۱۱۶

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	م	ج	ل	ج	ن	ک	و	س	ن	ک	ج	ل	ب	ن
۲	ل	ق	ب	س	ک	ر	ز	ا	و	ی	ا	ن	ا	ز
۳	م	ج	ب	و	ب	م	ج	د	ج	د	ب	ا	ر	ا
۴	د	ه	ک	ی	ا	ک	ا	ب	م	و	ر	د	د	د
۵	ل	م	ت	ک	ل	م	ی	ن	ا	ب	ا	ب	ا	ا
۶	ا	ب	ی	ب	ا	ب	ل	ق	ا	ث	ا	و	ن	ا
۷	و	ل	ت	ا	ت	ش	ی	ج	ا	ث	ی	ن	ی	ا
۸	ر	و	ج	ض	ر	ت	خ	د	ی	ج	ه	و	ا	و
۹	ا	و	ت	ا	م	ن	و	ج	ر	ا	ل	ی	ا	ا
۱۰	ج	ر	ا	ی	م	د	ر	س	د	ل	ن	ج	ن	ج
۱۱	ن	ا	ف	ر	ج	ز	ن	ا	ن	ا	و	ل	ا	ا
۱۲	ل	ا	ی	ب	و	د	ن	ا	ل	ب	و	م	و	م
۱۳	م	ع	ا	ر	ی	م	د	ر	ا	س	د	ل	ا	و
۱۴	ن	ا	ل	ر	ف	ل	د	و	ج	د	ج	د	و	ج